

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2015/2354(INI)

19.4.2016

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui

dėl bendrosios rinkos strategijos
(2015/2354(INI))

Nuomonės referentė: Ulrike Trebesius

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 9 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl veiksmingos darbo inspekcijos kaip darbo sąlygų gerinimo Europoje strategijos¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. sausio 19 d. rezoliuciją dėl kuriamo Bendrosios skaitmeninės rinkos akto²,
- A. kadangi ekonominiai finansų krizės padariniai vis dar jaučiami ir keliose valstybėse narėse BVP tebėra žemesnis už 2008 m. lygį;
- B. kadangi bendrojoje rinkoje yra nuolat didelis nedarbo lygis; kadangi nuo finansų krizės pradžios bedarbių skaičius išaugo iki daugiau nei 6 milijonų; kadangi iki 2015 m. pabaigos Sąjungoje buvo daugiau nei 22 milijonai žmonių, neturinčių darbo;
- C. kadangi įgyvendinant politiką, kuria siekiama taikyti žemesnius darbo, socialinius, aplinkos ir vartotojų apsaugos standartus, bloginama padėtis, taip prisidedant prie sąžiningos konkurencijos bendrojoje rinkoje iškraipymo;
1. palankiai vertina bendrosios rinkos strategiją, kuri galėtų suteikti galimybių darbuotojams, įmonėms bei vartotojams ir kuri turėtų atgaivinti Europos valstybių ekonomiką atverdama sienas, sudarydama palankesnes judumo sąlygas ir pašalindama kliūtis prekėms ir paslaugoms;
 2. pažymi, kad geras reglamentavimas gali būti naudingas įmonėms ir darbuotojams, be to, jis gali padėti skatinti ekonomikos augimą ir kokybiškų darbo vietų kūrimą bendrojoje rinkoje; atkreipia dėmesį į Komisijos geresnio reglamentavimo darbotvarę, įskaitant suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą pasitelkiant, pavyzdžiui, platformą REFIT, ir sugriežtintus poveikio vertinimus; pabrėžia, kad reikia įvertinti ne tik trumpalaikį teisės aktų poveikį, bet ir ilgalaikę jų vertę, taip pat teisės aktų nebuvimo padarinius; mano, kad geresniais, veiksmingesniais ir supaprastintais teisės aktais bus sumažinta administracinė našta ir skatinamas ekonomikos augimas bei darbo vietų kūrimas, tuo pat metu toliau užtikrinant aukštus vartotojų, darbuotojų, sveikatos priežiūros ir aplinkos apsaugos standartus;
 3. pažymi, kad vidaus rinkos, kurioje užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas, sukūrimas yra esminis Sąjungos tikslas;
 4. atkreipia dėmesį į tai, kaip svarbu skatinti judumą rengiant mokymus ir pameistrystės programas, ugdant gebėjimus ir suteikiant įsidarbinimo galimybių pasitelkiant tokias programas kaip „Erasmus+“ ir EURES, kuriomis milijonams ES darbuotojų suteikiama

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0012.

² Priimti tekstai, P8_TA(2016)0009.

galimybių įgyti naudingos patirties;

5. pabrėžia, kad, laikantis ES sutarties 3 straipsnio ir SESV 9 straipsnio, bendrosios rinkos strategija būtina atsižvelgti į socialinį aspektą ir į ją įtraukti pasiūlymus, kaip kovoti su nedarbu ir socialine atskirtimi; pabrėžia, kad bendrosios rinkos strategijoje daugiau dėmesio turi būti skiriama kovai su nedarbu, ypač su ilgalaikiu, jaunimo ir vyresnių nei 50 metų amžiaus asmenų nedarbu, ir socialinės sanglaudos skatinimui; ragina Komisiją šiuo tikslu peržiūrėti savo strategiją;
6. pabrėžia, kad bendrosios rinkos strategija negali būti nepaisoma pramonės sektoriaus potencialo užtikrinti tvarų ekonomikos augimą ir kokybiškų darbo vietų kūrimą Europoje;
7. mano, kad, siekiant užtikrinti bendrosios rinkos tikslus ir paskatinti ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą, ES turi didinti konkurencingumą, atsižvelgdama į Europos Tarybos konkurencingumo deklaracijos nuostatas;
8. mano, kad vidaus paklausa, ypač perkamosios galios didinimas, novatoriškų priemonių priėmimas ir investavimas į žaliąją ekonomiką, yra būtini siekiant pasinaudoti visomis bendrosios rinkos galimybėmis ir skatinti tvarų ekonomikos augimą;
9. mano, kad kliūtys plėtoti verslą tarp valstybių gali trikdyti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą; todėl ragina atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį atidžiai išnagrinėti šį klausimą; pabrėžia, kad valstybės narės turi teisę reglamentuoti paslaugas ir profesijas atsižvelgdamos į savo socialinę politiką; skatina pasienio ruožuose kurti EURES tarpvalstybines partnerystes, kurios atlieka esminį vaidmenį plėtojant tikrą Europos darbo rinką;
10. primena savo 2014 m. ataskaitą apie veiksmingas darbo inspekcijas, kurioje pabrėžiama darbo inspekcijų svarba siekiant užkirsti kelią bendrosios rinkos iškraipymams; ragina nustatyti aiškias ES taisykles dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo; ragina Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, parengti tyrimą apie Europos darbo inspekcijos įsteigimo ir Europos socialinio draudimo kortelės įdiegimo galimą pridėtinę vertę;
11. mano, kad jei visoje ES nebus teikiamos konkurencingos profesinės ir verslo paslaugos, įmonėms gali būti sunku išlikti konkurencingoms, išlaikyti ir kurti naujas darbo vietas;
12. primena, kad ES lygmeniu vykdoma konkurencijos politika; pabrėžia, kad nesąžininga konkurencija bendrojoje rinkoje daro neigiamą poveikį teisės besilaikančioms įmonėms, visų pirma MVI; ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis imtis ryžtingų priemonių siekiant kovoti su nesąžininga konkurencija, kuri pagrįsta, pvz., socialinės, mokesčių arba darbo teisės vengimu;
13. mano, kad Komisijos pirmininko J.-C. Junckerio remiamas vienodo užmokesčio mokėjimo už vienodą darbą toje pačioje darbo vietoje principas yra svarbi kovos su rinkos iškraipymais priemonė;
14. primena, kad visi darbuotojai bendrojoje rinkoje turi turėti teisę į pačią didžiausią sveikatos ir saugos darbe apsaugą neatsižvelgiant į įmonės, kurioje jie dirba, dydį, darbo vietą arba pagrindinę sutartį;

15. ragina valstybes nares kurti struktūras, patarti ir padėti tarpvalstybiniam darbuotojams įveikti ekonominius ir socialinius darbo kitoje valstybėje narėje padarinius;
16. pažymi, kad bendrosios rinkos ir bendrosios skaitmeninės rinkos stiprinimas gali suteikti naujų galimybių bei iššūkių ir iškelti klausimų, susijusių su gebėjimais, naujomis užimtumo formomis, finansinėmis struktūromis, socialine apsauga, taip pat darbuotojų sveikata ir sauga, kurie visi turės būti sprendžiami, ir turi atnešti naudos darbuotojams, įmonėms ir vartotojams;
17. apgailestauja, kad bendrosios rinkos strategijoje neskiriama ypatingo dėmesio gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitikčiams, kuri ir toliau trukdo ekonomikos augimui bendrojoje rinkoje; susirūpinęs pažymi, kad 40–47 proc. ES gyventojų neturi pakankamų skaitmeninių įgūdžių ir kad skaitmeninių įgūdžių turinčių darbuotojų paklausa didėja 4 proc. per metus, o valstybės išlaidos švietimui nuo 2010 m. sumažėjo 3,2 proc. – tai kelia grėsmę ES vidutinio laikotarpio konkurencingumui ir jos darbo jėgos įsidarbinimo galimybėms; skatina valstybes nares investuoti į skaitmeninį švietimą ir gebėjimų ugdymą;
18. atkreipia dėmesį į bendradarbiavimu grindžiamo vartojimo teikiamas galimybes ir iššūkius kuriant darbo vietas, skatinant ekonomikos augimą ir įtraukesnę darbo rinką; ragina Komisiją artimiausiu metu paskelbti gaires, kaip ES teisę taikyti įvairiems bendradarbiavimu grindžiamo vartojimo modeliams, siekiant panaikinti reglamentavimo neapibrėžtumą; pabrėžia, kad bendradarbiavimu grindžiamu vartojimu neturi būti sudarytos sąlygos vengti mokesčių ir socialinių įmokų mokėjimo, taip pat nesilaikyti darbo ir socialinių teisės aktų; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia pritaikyti ir modernizuoti teisės aktus siekiant visapusiškai išnaudoti bendradarbiavimu grindžiamo vartojimo potencialą, ir ragina Komisiją ir valstybes nares iširti, ar reikalinga sistema tinkamiausiu lygmeniu, kurią taikant būtų pašalintos reglamentavimo spragos ir išvengta mažų garantijų ir fiktyvaus savarankiško darbo vietų daugėjimo;
19. palankiai vertina tai, kad Komisija ketina paskelbti gaires dėl bendradarbiavimu grindžiamo vartojimo, kurios suteiks teisinio tikrumo, kurio labai reikia daugelyje sričių, pavyzdžiui, nustatant sveikatos ir saugos normas, socialinę ir užimtumo apsaugą;
20. atkreipia dėmesį į darbo jėgos judumo paketo tikslus, t. y. padėti kurti labiau integruotą ir teisingesnę bendrąją rinką; tačiau pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti, kad šiame pakete numatytos priemonės būtų proporcingos ir kad jas taikant būtų atsižvelgiama į didelio judumo į konkrečius regionus padarinius;
21. mano, kad bendrosios rinkos strategija gali suteikti naujų galimybių MVĮ, kurios yra ES ekonomikos pagrindas, labai mažoms įmonėms ir novatoriškoms pradedančiosioms įmonėms; laikosi nuomonės, kad tinkamos verslo aplinkos kūrimas tobulinant MVĮ skirtas privataus rizikos kapitalo sistemas, sudarant palankesnes sąlygas gauti finansavimą, rengiant patikimus teisės aktus ir visapusiškai taikant principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“ bendrojoje rinkoje yra ypač svarbus ir galėtų padėti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą;
22. mano, kad ypatingas dėmesys turi būti skiriamas įmonėms keliamiems veiksmingiems ir skaidriems administraciniais reikalavimams sukurti; ragina valstybėse narėse įsteigti vieno langelio principu veikiančius centrus, kurie remtų MVĮ ir naujas įmones, taikant,

pavyzdžiui, supaprastintus PVM reikalavimus;

23. atkreipia dėmesį į Komisijos paramą dualinio mokymo sistemoms, kurios, be palankesnių sąlygų sudarymo asmeninei raidai, gali padėti Europos darbuotojų gebėjimus ir kvalifikacijas pritaikyti prie tikrų darbo rinkos poreikių; pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad bendrosios rinkos strategija jokių būdu nepakenktų dualinio mokymo sistemoms, tuo pat metu užtikrinant pameistrystės kokybę ir visų pirma užimtumo apsaugą; pabrėžia svarbų socialinių partnerių vaidmenį kuriant dualinio mokymo sistemas; mano, kad nors dualinio mokymo sistema, taikoma vienoje valstybėje narėje, negali būti paprasčiausiai nukopijuota kitos valstybės narės, reikėtų europiniu lygmeniu sutelkti dėmesį į tvirtą sąsają tarp dualinio mokymo ir jaunimo užimtumo;
24. atkreipia dėmesį į tai, kad paslaugų rinka lieka susiskaidžiusi; ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės tinkamai įgyvendintų Paslaugų direktyvą ir būtų vykdomos būtinos reformos, kuriomis pašalinamos kliūtys paslaugų sektoriuje, laikantis tikslinio sektoriui skirto požiūrio į paslaugas, netaikant žemesnių vartotojų, darbuotojų, sveikatos ir aplinkos apsaugos standartų, taip pat, tam tikrais atvejais, nepakenkiant valstybių narių darbo santykių sistemoms; pažymi, kad nepakankamas galiojančių taisyklių vykdymo užtikrinimas apriboja įmonių galimybes ir trukdo kurti darbo vietas; pabrėžia, jog iš atliktų vertinimų matyti, kad kai administracinių kliūčių būna mažiau, įsteigiama daugiau įmonių, todėl esama galimybių skatinti darbo vietų kūrimą;
25. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo siekiama panaikinti reglamentavimo kliūtis, kuriomis ribojama galimybė įgyti tam tikras profesijas, nes tai svarbus žingsnis siekiant atverti bendrąją rinką ir skatinti darbo vietų kūrimą;
26. ragina Komisiją siekti, kad būtų pradėta taikyti supaprastinta ir suvienodinta tarpvalstybinio paslaugų teikimo procedūros forma, taip siekiant sumažinti darbuotojų komandiravimo reikalavimus ir MVI geriau integruoti į vidaus rinką;
27. mano, kad siekiant įgyvendinti bendrosios rinkos strategijos tikslus būtina sumažinti administracinę naštą ir įmonių, ypač MVI, reikalavimų laikymosi sąnaudas ir panaikinti nereikalingus teisės aktus, tuo pat metu toliau užtikrinant aukštus vartotojų, darbuotojų, sveikatos priežiūros ir aplinkos apsaugos standartus;
28. pabrėžia, kad dėl to būtina veiksmingiau teikti informaciją apie ES fondus, skirtus MVI, labai mažoms bei novatoriškoms pradedančiosioms įmonėms; tai pat primena, kad, siekiant užtikrinti veiksmingą ES lėšų panaudojimą, labai svarbu įdiegti tokių išteklių naudojimo priežiūros ir stebėsenos sistemą;
29. ragina Komisiją dirbti kartu su valstybėmis narėmis siekiant supaprastinti ir pagreitinti profesinių kvalifikacijų pripažinimo procedūras, be kita ko, palengvinant ir skatinant taikyti bendras rengimo struktūras, kartu visapusiškai laikantis subsidiarumo principo; ragina Komisiją ir valstybes nares intensyviai vystyti rengimą ir mokymą informacinių ir ryšių technologijų ir mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse siekiant suteikti esamiems ir būsimiems darbuotojams atitinkamų skaitmeninių įgūdžių;
30. remia priemones, kuriomis siekiama panaikinti ES kovos su diskriminacija užimtumo srityje teisės aktų spragas, visų pirma neįgaliųjų atžvilgiu; be to, pritaria, kad būtų

nedelsiant įgyvendinama Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus;

31. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą įmonėms išduoti tarnybinį pasą, kuriuo siekiama toliau skatinti laisvą paslaugų judėjimą; pabrėžia, kad tokiu pasu turėtų būti nedaromas poveikis priimančiųjų valstybių narių kompetencijai užtikrinti veiksmingą nacionalinių ir Europos Sąjungos užimtumo srities teisės aktų priverstinį vykdymą ir kontrolę; šiuo atžvilgiu išreiškia didelį susirūpinimą dėl galimo piktnaudžiavimo šia priemone ir ragina Komisiją atlikti išsamų pasiūlymo reglamentavimo poveikio vertinimą, siekiant įvertinti jo teikiamas galimybes ir keliamą riziką;
32. ragina valstybes nares pasinaudoti galimybe vykdant viešuosius pirkimus nustatyti socialinius reikalavimus;
33. ragina Komisiją ir valstybes nares remti kokybiškų darbo vietų kūrimą bendradarbiavimu grindžiamo vartojimo srityje pritaikant ir atnaujinant teisės aktus, užkertant kelią teisiniam neapibrėžtumui, kai apeinami esami teisiniai su mokesčiais ir darbuotojais susiję bei reguliuojamieji reikalavimai ir neįgyvendinamos vartotojų teisės, ir tuo pat metu kuriant reglamentavimo sistemą, kurioje verslininkai galėtų plėsti verslą, diegti inovacijas ir kurti darbo vietas; taip pat ragina Komisiją skatinti teikti konkrečią paramą verslininkams bendradarbiavimu grindžiamo vartojimo srityje, siekiant padėti įgyvendinti ekonomikos augimo, inovacijų ir darbo vietų kūrimo tikslus;
34. palankiai vertina kovos su nedeklaruojamu darbu platformos sukūrimą ir visų pirma skatina valstybes nares ir socialinius partnerius visiškai ją panaudoti siekiant veiksmingiau kovoti su nedeklaruojamu darbu ir fiktyviais savarankiškai dirbančiais asmenimis;
35. atkakliai tvirtina, kad, siekiant pasinaudoti galimybėmis skaitmeninti darbo vietas, būtina nustatyti saugią lankstaus darbo laiko tvarką, užtikrinti stabilias darbo sąlygas, socialinę apsaugą ir sudaryti palankesnes sąlygas „pažangiam darbui“ (angl. *smart working*), siekiant padidinti darbo našumą ir darbo bei asmeninio gyvenimo pusiausvyrą; pabrėžia, kad šiuo tikslu kaimo vietovėse svarbu pereiti prie skaitmeninių technologijų siekiant naudotis gausiomis bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis, pavyzdžiui, nuotoliniu darbu;
36. pakartoja, kad griežtai nepritaria Komisijos pasiūlymui dėl direktyvos dėl vienanarių privačių ribotos atsakomybės bendrovių;
37. pabrėžia, kaip svarbu turėti stiprių ir nepriklausomų socialinių partnerių ir vesti veiksmingą socialinį dialogą; pabrėžia, kad vykdant darbus, susijusius su galimomis nacionalinėmis reformomis reglamentuojamųjų profesijų srityje, tam tikrais atvejais turi dalyvauti socialiniai partneriai;
38. pabrėžia, kaip svarbu vesti socialinį dialogą atsižvelgiant į su užimtumu susijusias galimybes ir pokyčius, atsirandančius bendrojoje rinkoje.

GALUTINIO BALSAVIMO NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	19.4.2016
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 43 -: 8 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ādám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Źdanoka, Jana Źitňanská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Maria Arena, Georges Bach, Lynn Boylan, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Csaba Sógor, Monika Vana, Kosma Źlotowski
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	John Stuart Agnew, Sylvie Goddyn